

රුසුනොසුකෙ අකුනගාවා යනු ලෝක ප්‍රකට ජපන් කෙටිකතාකරුවෙකි. ටෝකියෝ අගනුවර කියෝබෂි දිස්ත්‍රික්කයේ උපන් ඔහුගේ පළමු වන කෙටිකතාව 'රෂෝමොන්' ය. ස්වකීය ප්‍රථම කෙටිකතාවෙන් ම ලෝ පතල වූ ඔහු ලෝක කෙටිකතා ඉතිහාසයේ නොමැකෙන නමක් සලකුණුකළලේඛකයෙකි. ජයන්තවිමලසේනගේ විසින් පරිවර්තනය කරනු ලැබූ 'තොරොක්කෝව' අකුනගාවාගේ විශිෂ්ට නිර්මාණයකි.

ඔදාවාරා සහ අතමි අතර කුඩා දුම්රිය මාර්ගයේ වැඩ පටන් ගන්නා විට ඊයෝහෙයිගේ වයස අවුරුදු අටකි. ඊයෝහෙයි හැම දිනෙක ම කම්කරුවන් වැඩ කරනු බැලීමට නගරාන්තයට ගියේ ය. තොරොක්කෝවලින් කුණු කසළ අදිනවාට වැඩි වැඩෙක් එහි නො වී ය. ඔහු එහි ගියේ ඒ කාර්යය නැරඹීමට ආශා කළ හෙයිනි.

තොරොක්කෝවේ පිටිපස කසළ ගොඩක් අසල කම්කරුවෝ දෙදෙනෙක් සිටගෙන සිටිති. තොරොක්කෝව කන්දක සිට පහළට එන බැවින් එය වේගයෙන් බසී. එහි බක්කිය, වේගය නිසා වෙවුලයි. කම්කරුවන්ගේ කබා කෙළවර පට පට ගා සුළඟට වැදෙයි. එහි තුනී ගරාදි ගැටීම් නිසා නැමී යයි. ඒ දෙස පරීක්ෂාවෙන් බලා සිටින ඊයෝහෙයිට තමාටත් කම්කරුවකු වන්නට ඇත්නම් යි සිතේ. විටෙක හේ එක් වරක් වත් කම්කරුවන් සමඟ තොරොක්කෝවේ යන්නට ලැබේවා යි පතයි. තොරොක්කෝව නගරය අසලට පැමිණෙත් ම පොළොව තැනිතලා නිසා වේගය අඩු වී ඉබේ ම නවතී. එවිට කම්කරුවෝ කඩිසර ලෙස ඉන් ඉවතට පැන කසළ හලති; ඉන් පසු එය කන්ද ඉහළට තල්ලු කිරීමට පටන් ගනිති. තොරොක්කෝවේ නැග යෑමට නොහැකි වූවත් තල්ලු කිරීමට වත් ඉඩ ලැබේ යැයි ඊයෝහෙයි බලාපොරොත්තු වූයේ මෙවැනි අවස්ථාවක දී ය.

ඊයෝහෙයි පෙබරවාරි මාසයේ මුල් හරියේ එක් සන්ධ්‍යාවක නගරාන්තයෙහි තොරොක්කෝ නවතා තිබුණු තැනට ගියේ ය. ඔහු තමාට අවුරුද්දකින් බාල තම සහෝදරයා ද සහෝදරයාගේ වයසේ ම සිටි අසල්වැසි ළමයකු ද කැටුව ගියේ ය. බක්කිවල මඩ කැටි ගැසී තිබුණු තොරොක්කෝ කීපයක් පේළියට නවතා තිබෙනු දක්නට ලැබිණ. හේ වටපිට බැලී ය. කම්කරුවන්ගෙන් කිසිවෙක් එහි නො වී ය. ඔවුහු තිදෙනා දෙගිඩියාවෙන් අන්තිමට නවතා තිබුණු තොරොක්කෝව තල්ලු කිරීමට පටන් ගත්හ. තල්ලුවෙන් රෝද

කරකැවෙන්නට විය. රෝදවලින් නිකුත් වූ ශබ්දය මුලින් ඊයෝහෙයි තැනි ගැන්වූ නමුත් ඒ ශබ්දය දෙවනු ව ඇසුණු විට ඔහුගේ බිය පහ ව ගියේ ය. අත්පොඩි හයේ බලයෙන් එය රේල් පීලි දිගේ ඉහළට හෙමින් තල්ලු වී ගියේ ය.

තොරොක්කෝව යාර විස්සක් පමණ තල්ලු වී ගිය පසු ඔවුන් කෙතරම් මහන්සි ගත්ත ද කන්ද නිසා ඉන් ඔබ්බට රථය සෙලවිය නොහැකි විය. ඇතැම් විටෙක රථය ආපසු තල්ලු වූයේ ඔවුන් තිදෙනා සමග ය. තම පරමාර්ථය ඉටු කර ගැනීම සඳහා පැමිණි දුර ප්‍රමාණය හොඳට ම සෑහේ යැයි සිතූ ඊයෝහෙයි “වරෙල්ලා, ගොඩවෙයල්ලා” යි බාල ළමයින් දෙදෙනාට සන් කළේ ය.

ඔවුහු තිදෙනා තොරොක්කෝවේ එල්ලී ගත්හ. එය හෙමින් හෙමින් ඇදෙන්නට වන. ක්‍රමයෙන් වේගය වැඩි විය. අන්තිමේ දී තොරොක්කෝව පීලි මත ඉගිලෙන්නට පටන් ගත්තේ ය. ඉදිරි පස දර්ශනය ඊයෝහෙයිගේ ඇස් ඉදිරියෙහි දිග හැරී ශීඝ්‍රයෙන් දෙපසට ඇදිණි. සන්ධ්‍යා මාරුතය ඔහුගේ දෙකම්මුල්හි ගැටී ගියේ ය. වෙවුලන තොරොක්කෝව ඔහුගේ දෙපා යට නැටී ය. ඊයෝහෙයිගේ සතුට උතුරා යන තරම් විය.

මිනිත්තු කීපයක් ඇතුළත දී තොරොක්කෝවේ ගමන් වේගය ක්‍රමයෙන් අඩු වී නැවතුණේ ය. “වරෙල්ලා, ආයෙන් තල්ලු කරමු.”

ඊයෝහෙයි බාල ළමයී දෙදෙනා සමග නැවතත් තොරොක්කෝව තල්ලු කිරීමට සූදානම් විය. රෝද යත්තම් සෙලවුණා පමණි. ඔවුන් පිටු පසින් අඩි ශබ්දයක් ඇසිණි. ඉක්බිති ව මහත් හඬක් රැඹි දුන්නේ ය.

“උඹලා ඔතන මොක ද? කවුද උඹලාට ඔය තොරොක්කෝ අල්ලන්න කිවුවේ?” වැඩට අදින කබල් ජැකට්ටුවකුත් යල් පැනපු පිදුරු තොප්පියකුත් ඇදගත් උස කම්කරුවෙක් ඔවුන් අසලින් සිට ගත්තේ ය. ‘මේ අමුත්තා කවුදැ’යි හඳුනා ගන්නා විට ඔවුන් සිටියේ යාර විස්සකටත් වඩා ඇත ය. එවිට ඔවුහු දුවන්නට වූහ. ඊයෝහෙයි ආපසු ගෙදර දුටන විට වැඩපොළ අසල තොරොක්කෝ රාශියක් දක්නට ලැබුණ ද ඔහුට නැවතත් ඒවා පැදීමට නො සිතීණි. සුළඟට වෙවුලමින් තිබුණ පිදුරු තොප්පිය, ඔහු රවා බැලූ හැටි, ඊයෝහෙයිට නිතර ම සිතියට නැගුණේ ය. එහෙත් කාලයාගේ ඇවෑමෙන් ඒ හැඟීම ද අතුරුදහන් ව ගියේ ය.

දස දිනකට පමණ පසු එක් සැන්දෑවක ඊයෝහෙයි, වැඩ කරන පෙදෙසෙහි තමා සමීපයට එන තොරොක්කෝ නරඹමින් සිටියේ ය. එක් තොරොක්කෝවෙක ඉතා උස කසළ ගොඩක් විය. දෙවැනි තොරොක්කෝවේ සිල්බර කදන් පටවා තිබුණේ ය. තරුණයෝ දෙදෙනෙක් මේ විශේෂ තොරොක්කෝව තල්ලු කරමින් සිටියහ. ඔවුන් දුටු සැණෙකින් ම ‘ඔවුන් හා මිත්‍ර වීමට ලැබුණොත්’ යි ඊයෝහෙයිට සිතීණි. ‘ඔවුන් මට කැගසන එකක් නැහැ’ යි හේ සිතී ය; එසේ සිතා ඔවුන් දෙසට දිවුවේ ය.

“යාළුවා, මාත් තල්ලු කරන්න උදවු වෙන්න ද?”

“හොඳයි, හොඳයි, එනවා.”

ඊයෝහෙයි බලාපොරොත්තු වූ පරිදි, ඔවුන්ගෙන් එකෙක් - ඉරි වැටුණ කමිසයක් ඇඳ සිටි මිනිසා - හිස නමා ගෙන තොරොක්කෝව තල්ලු කරන ගමන් විනිත ලෙස පිළිතුරු දුන්නේ ය. ඊයෝහෙයි මිනිසුන් දෙදෙනා අතරට වී පුළුවන් තරම් ශක්තිය යොදා

තොරොක්කෝව තල්ලු කිරීමට පටන් ගත්තේ ය.

“උඹට හුඟක් හයිය තියෙනවා නේ, ළමයෝ” කන අද්දර සිගරට්ටුවක් රඳවා ගෙන සිටි අනෙක් මිනිසා ද ඊයෝහෙයිට ප්‍රශංසා කළේ ය.

වැඩි කාලයක් ගත නොවී ම පල්ලම ළඟා විය. ‘තවත් තල්ලු කරන්න උවමනා නැහැ’යි කවර මොහොතක ඔවුන් කියාවී දෝයි ඊයෝහෙයි නොසන්සුන්කමින් පසු විය. එහෙත් කම්කරුවෝ දෙදෙනා පෙරට වඩා තරමක් ශරීරය සෘජු ව තබා ගෙන වචනයකුදු නොකියා දිගට ම තල්ලු කර ගෙන ගියහ. ඊයෝහෙයිට තම අදහස තව දුරටත් සඟවා ගෙන සිටිය නොහැකි විය. හේ බයෙන් බයෙන් “තව තල්ලු කරන්න දැ?” යි ඇසුවේ ය.

“හොඳයි, හොඳයි” ඔවුහු දෙදෙනා ම පිළිතුරු දුන්හ.

ඔවුන් ඉතා විනීත යැයි ඊයෝහෙයි සිතුවේ ය. යාර පන්සියයක් හයසියයක් පමණ ඉක්මවූ විට නැවතත් කන්ද ළඟා විය. මාර්ගය දෙපස ම ජමනාරම් වතු දක්නට විය. ඉදී රන් වන් වූ ජමනාරම් ගෙඩි මත හිරු රැස් වැටී තිබිණි.

ඔවුහු ජමනාරම් වතු අතරින් කඳු මුදුනට තොරොක්කෝව තල්ලු කළහ. එතැන් සිට වූයේ තද බැස්මකි. ඉරි කම්සය හැඳ සිටි මිනිසා “වරෙන්, වරෙන්, පැනපන්”යි හඬ නඟා කීයේ ය. ඊයෝහෙයි ඇසිල්ලකින් ම රථයට පැත්තේ ය. ඔවුන් සියලු දෙනා ම රථයට නැගුණු පසු තොරොක්කෝව පිලි දිගේ වේගයෙන් පහළට බසින්නට විය. ජමනාරම් සුවඳ ඔවුන්ට ආඝ්‍රාණය විය. ඊයෝහෙයිගේ කබාය පවනෙහි ලෙළ දුන්නේ ය.

‘තල්ලු කරනවාට වඩා නැඟිලා යන එක හරි ෂෝක්. ආපසු එන කොටත් කවුරු හරි තල්ලු කරනවා නම් හුඟක් තැන් නැඟිලා යන්න පුළුවන්.’ මෙවැනි නොයෙක් අදහස් ඔහුගේ සිත තුළට වැදුණේ ය.

තොරොක්කෝව දෙපස වූ උණ පඳුරු වෙත ළං වෙත් ම ක්‍රමයෙන් එහි වේගය අඩු වන්නට විය. තිදෙනා නැවතත් එය තල්ලු කිරීමට පටන් ගත්හ. උණ පඳුරු වන ළැහැබකට පරිවර්තනය විය. මඟ දිගට ම වැටී තිබුණ වියළි කොළවලින් පිලි සම්පූර්ණයෙන් ම වැසී තිබුණේ ය. ඔවුන් කඳු මුදුනට පැමිණි විට කඳු ගැට අතරින් මුහුද දිස් විය. බොහෝ දුර ගොස් ඇති බව ඊයෝහෙයිට වැටහුණේ එවේලෙහි ය.

තිදෙනා නැවත ද තොරොක්කෝවට නැඟ ගත්හ. එය මුහුදට වම් පසින් වන ළැහැබේ අතු පතර යටින් දිවෙන්නට විය. කෙසේ වුව ද ඊයෝහෙයිට පෙර දී මෙන් තොරොක්කෝ පැදීමේ විනෝදය මෙවර නො ලැබිණි. ඔහුට එය ආපසු හරවා ගැනීමට තරම් සිත් විය. එහෙත් එහි ගමන අවසන් වන තුරු ආපසු නොහැරෙන බව හේ විශ්වාස කළේ ය.

තොරොක්කෝව නැවතුණේ ය. ඔවුන් සිටියේ පිදුරු සෙවෙණි කළ තේ පැන් හලකට මුහුණ ලා ගෙන ය. එය අසල ම පස් කණ්ඩි කඩා වැටුණු කන්දක් විය. තේ පැන් හල තුළට පිවිසි කම්කරුවන් බිලිඳකු පිටෙහි එල්ලා ගත් ගැහැනියකගෙන් තේ ඉල්ලා ගෙන නිවාඩු පාඩුව එහි රස බලනු දක්නට ලැබිණි.

ඊයෝහෙයි නොසන්සුන් ගතියකින් තොරොක්කෝව වටා සක්මන් කළේ ය. තොරොක්කෝ සැසියේ මුදුනෙහි දෙපස ලී පුවරුවල තැවරුණු මඩ තට්ටු වේළි කැටි ගැසී තිබුණේ ය.

මිනිත්තු කීපයකට පසු කනේ සිගරට්ටුවක් ගසා ගෙන සිටි මිනිසා තේ කඩයේ සිට අවුත්

කඩදාසියක ඔතන ලද සුකිරි වගයක් ඔහුට දුන්නේ ය. ඊයෝහෙයි කිසිදු හැඟීමක් නැති ව ආවාට ගියාට මෙන් 'ස්තුතියි' කීවේ ය. එහෙත් තමා කොතරම් දරදඬු වී දැයි පසු ව ඔහුට වැටහුණේ ය. එහි වරද හරිගස්සන්නට මෙන් හේ සුකිරි ටිකක් කටට වීසි කර ගත්තේ ය. බුම්හෙල් ගඳක් ඔහුට දැනුණේ නිසැකයෙන් ම ඒ කඩදාසිය නිසා විය යුතු ය.

තිදෙනා ම තොරොක්කෝව යළිත් තල්ලු කරන්නට වූහ. ඊයෝහෙයිගේ අත් තොරොක්කෝව මත තිබුණු නමුත් සිත යොමු වී තිබුණේ වෙනත් දේවල් කෙරෙහි ය.

ඔවුහු අනෙක් පාර්ශ්වයෙහි කඳු පාමුලට ළඟා වූහ. එතැන ද මුලින් කී තේ පැන් හල වැනි කඩයක් තිබුණේ ය. කම්කරුවන් එය තුළට ගිය පසු ඊයෝහෙයි තොරොක්කෝවෙහි වාඩිගෙන 'ආපසු ගෙදර යන්නේ කෙසේ දැ'යි සිතන්නට විය. මිදි වැල් මත වැටුණු බසින හිරුගේ ආලෝකය ක්‍රමයෙන් අඩු වන්නට විය.

'දැන් හොඳට ම හවස් වෙලා' මේ අදහස පහළ වූ විට ඔහු නොඉවසිලිමක් විය. හේ තම කරදරවලින් සිත වෙන අතකට යොමු කිරීමට මහන්සි ගත්තේ ය. තොරොක්කෝවේ රෝදවලට පයින් ගැසුවේ ය. තමාට බැරි බව දැන දැන ම මුළු කේන්තිය ම යොදා එය තනියම තල්ලු කිරීමට සැරසුණේ ය.

කම්කරුවෝ ආපසු පැමිණ "ළමයෝ ඉක්මනට ගෙදර දුවපන්. අපි අද රැ මෙහි නතර වෙනවා"යි කීහ. "උඹ තවත් ගෙදර යන්න පරක්කු වුණොත් අම්මලා තාත්තලා කලබල වෙනවා."

ඊයෝහෙයි මොහොතක් පුදුමයට පත් ව බලා සිටියේ ය. ඒ වන විට ඇදිරි වැටී අවසාන ය. ගිය අවුරුද්දේ ඔහු ඉවාමුරා දක්වා පැමිණියේ ය. අද පැමිණි දුර ඊට වඩා සතර ගුණයකින් පමණ වැඩි ය. ඔහුට මේ දුර ප්‍රමාණය තනියම පයින් යෑමට සිදු වන්නේ ය. මේ හැම කරුණක්ම ඔහුගේ සිත විනිවිද ගියේ ය. ඊයෝහෙයිගේ ඇස්වල කඳුළු පිරුණේ ය හැඬීමෙන් පලක් නැති බවත් මෙය ඊට අවස්ථාව නොවන බවත් ඔහුට කල්පනා වූයේ ය. ඔහු තරුණ කම්කරුවන් දෙදෙනාට යම්තම් ආචාර කොට රේල් පීලි දිගේ දුවන්නට පටන් ගත්තේ ය. විටෙක ඔහු රේල් පීලි මත දිවුවේ තෝත්තු වූවාක් මෙනි. සුකිරි මුල ඉරි විසිරෙන බව ඔහුට දැනුණේ ය. හේ ඉතිරි ටික ද ඉවතට වීසි කළේ ය. පාවහන් යුවළ ද ගැල වී වීසි වන්නට ඉඩ හැරියේ ය. මේසේ පමණක් ඇති ව දුවන ඔහුගේ දෙපතුල්වල බොරලු ඇනී තරමක වේදනා ඇති වුව ද දෙපාවලට ඉතා සැහැල්ලු බවක් දැනුණේ ය. හේ කඳු මුදුනට දිවුවේ ය. වම් පසින් මුහුද දිස් විය. කඳුළු ධාරා දෙකම්මුල් දිගේ වැගිරෙත් ම හිස දෙපසට ගැස්සී ය. හේ නිර්හීන වීමට මහන්සි ගත්තේ ය. එහෙත් ඔහුගෙන් ඉබේ ම සුසුම් පිට විය.

ඔහු උණ වනය මැදින් වේගයෙන් දුවන විට බැස යන හිරුගේ රැස් දුර්වර්ණ වෙමින් තිබෙනු කඳු මතින් දර්ශනය වූයේ ය. ඊයෝහෙයිගේ සිත දැන් හොඳට ම අවුල් වී ගොස් ය. සමහර විට එසේ වූයේ ගමන් මාර්ගය වෙනස් වූ නිසා විය යුතු ය. දර්ශන පඨයේ වෙනස් වීම ඔහුගේ සිත නොසන්සුන් බවට පත් කළේ ය. ඔහුගේ ඇඳුම් ඩහදියෙන් තෙත් ව තිබිණ. ඔහු ඇඳ සිටි කබාය ඒ අවස්ථාවෙහි මහත් කරදරයක් වූයෙන් ඒ ගලවා වේගයෙන් වීසි කෙළේ ය. බලාපොරොත්තු සුන් වූ හේ දිගට ම දුවන්නට වන්නේ ය.

ජමනාරම් වන්නට ළං වන විට හොඳට ම ඇදිරි වැටී තිබිණ. ඇතැම් විට ලිස්සමින් ඇතැම් විට ගල්මුල්වල හැපෙමින් දුවන අතර "මගේ පණ නොනැසී ඉතිරි වුණොත් ඇති" යි ඊයෝහෙයි තමාට කියා ගත්තේ ය.

නගරාන්තයෙහි වැඩපොළ අඳුරේ ම ඊයෝහෙයිට දිස් වූයේ ය. එවිට ඔහුට කැගැසීමට සිත් විය. එහෙත් හේ දිගට ම දිවුවේ ය.

නගරයට පිවිසි විට පහන් දැල්වෙමින් තිබිණි. වතුර අදින ගැහැනු ද ගොවිපොළේ සිට වැඩ නිම කොට තම නිවෙස්වලට යන මිනිස්සු ද ඊයෝහෙයි හති දම දමා දුවනු දුටහ. 'මොක ද කාරණේ?' යි ඔවුහු ඇසූහ. ඔහු කිසිවක් නොකියා බඩු ගබඩාව ද බාබර් සාප්පුව ද ආලෝකයෙන් බබළන තවත් නොයෙක් ගෙවල් ද පසු කළේ ය.

ගෙදර ඉස්සරහ දොර ළඟට පැමිණි විට ඊයෝහෙයිට හැඬීම වළක්වා ගත නොහැකි විය. ඔහු හඬනු ඇසූ මවක් පියාත් ඔහු වෙත දුව ආහ. මව ඔහු ළං කර ගෙන යම් කිසිවක් කීවා ය. එහෙත් ඊයෝහෙයි අතපය වීසි කරමින්, ඉකි බිඳිමින් දිගට ම හඬන්නට විය. ඔහු බෙරිහන් දෙනු අසා අහල පහළ ගැහැනු කීප දෙනෙක් කළුවරේ ම එතැනට රොක් වූහ. ඔහුගේ දෙමාපියන් මෙන් ඔවුහු ද හැඬීමට කාරණය කුමක් දැයි විමසූහ. ඔවුන් කුමක් ඇසුවත් ඔහු ඒ ගණනකට නොගත්තේ ය. ඔහු දිගට ම ඇඬුවේ ය.

ඒ සා විශාල දුරකතරක සිට දුව එද්දී දැනුණු තනිකම කොතෙක් හැඬුව ද සිතින් බැහැර නොයන බව පසු ව ඊයෝහෙයිට වැටහුණේ ය.

1. තොරොක්කෝවෙන් කසළ අදින කම්කරුවන් දුටු ඊයෝහෙයිගේ පැතුම වූයේ කුමක් ද?
2. ඊයෝහෙයි නොඉවසිල්ලෙන් බලා සිටියේ කෙබඳු අරමුණක් ඉටු කර ගැනීමේ අභිලාෂයෙන් ද?
3. තොරොක්කෝව තල්ලු කරමින් සිටි තරුණයන් දෙදෙනා සමග මිත්‍ර විය යුතු යැ යි ඊයෝහෙයි සිතුවේ කුමක් නිසා ද?
4. තරුණයන් දෙදෙනා ඉතා විනීත යැයි ඊයෝහෙයි සිතුවේ කුමන හේතු නිසා විය හැකි ද?
5. ඊයෝහෙයි තරුණයන් සමග බොහෝ දුරක් පැමිණ ඇති බව හැඟවෙන කොටස කෙටිකතාවෙන් උපුටා ලියන්න.
6. ක්‍රමයෙන් ඊයෝහෙයිගේ සිතෙහි වූ සතුට පහ ව යන්නට බලපෑ හේතු ලෙස ඔබ දකින්නේ මොනවා ද?

ලිඛිත අභ්‍යාස

1. 'මිදි වැල් මත වැටුණු බසින හිරුගේ ආලෝකය ක්‍රමයෙන් අඩු වන්නට විය' යන පරිසර වර්ණනාවෙන් ඊයෝහෙයිගේ සිත විනිවිද දැකිය හැකි ය. මේ පිළිබඳව ඔබේ අදහස ලියන්න.
2. මෙම නිර්මාණය ඔස්සේ කතුවරයා ළමා මනස විනිවිද දැකීමට සමත් ව තිබේ. ඉහත ප්‍රකාශය විමසන්න.

නාට්‍ය පිටපත් රචනය

පහත දැක්වෙන්නේ 20 වන සියවසේ ජර්මනියේ විසූ සුප්‍රසිද්ධ නාට්‍යකරුවකු වන බර්ටෝල්ට් බ්රෙෂ්ට් විසින් රචිත ද කොකේසියන් වෝක් සර්කල් නම් නාට්‍යයේ පරිවර්තනයක් ලෙස හෙත්රි ජයසේන මහතා විසින් නිෂ්පාදනය කරන ලද හුණුවටයේ කතාව නම් නාට්‍යයේ අවසාන අංකයයි. විසි වන සියවසේ ලෝක නාට්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ ශ්‍රේෂ්ඨතමයා බ්රෙෂ්ට් බව බොහෝ විචාරකයන්ගේ පිළිගැනීම යි.

නාට්‍ය පිටපත් රචනය පිළිබඳ අවබෝධයක් ඔබට ලබා දීම මෙහි අරමුණයි. ඒ සඳහා ප්‍රථමයෙන් මෙහි දැක්වෙන නාට්‍ය කොටස කියවා බලන්න.

හුණු වටයේ කතාව

2 වන අංකය

පොතේ ගුරු : අසනු මැන දැන් අයුරු විසඳුව
 විභාගය නඩු ලදරුවා ගැන
 කවුද යන වග නියම මැණිය
 උපකාරයෙන් හුණු වළල්ලේ

(නූතන නුවර විනිශ්චය ශාලාව. පසුපසින් හේවායන් විසින් ලදරු මයිකල් වේදිකාව හරහා ගෙන යනු ලබයි. දරුවා නොපෙනී යන තුරු හෙලි අමෝරා ගත් හේවායෝ දොරටුව අසල ගෘෂ්ම නවතා ගෙන සිටිති. පෙර මාලිගයේ අරක්කැමි ස්ත්‍රිය ද ගෘෂ්ම සමග වෙයි. ඇතින් නොයෙක් ශබ්ද, අහස රත් පැහැ ගෙන ඇත)

ගෘෂ්ම : (ගෙන යනු ලබන දරුවා දෙස ඇසී පිය නො හෙළා බලා සිට) දැන් හිට ම නිර්භීත යි මගේ දරු පැටියා. දැන් පුළුවන් තනියම අතපය සෝද ගත්තත්!

අරක්කැමි ස්ත්‍රිය : උඹ වාසනාවන්ති! මෙයා නියම නඩුකාරයෙක් නෙමෙයි. කෙහෙල්මලක්වත් නොදන්න බේබද්දෙක්, අසඩක් කියලා. මහා පල් හොරු හිටත් මෙයාගෙන් බේරිලා ගිහින් තියෙනව. සල්ලිකාරයෝ උණත් අත පුරා පගා නොදෙන හින්ද ද කොහෙද සාක්කි පටලවා ගෙන දුප්පත් ඇයෝ බොහෝ ම ලෙහෙසියෙන් බේරල යවාපු වෙලාවල් තියෙනව.

ගෘෂ්ම : අද නම් මට හැම පිහිටක් ම ඕනෑ වේවි.

අරක්කැමි ස්ත්‍රිය : මට තේරෙන්නෙ නෑ උඹ මොනවට මේ ගැන මේ හැටි වද වෙනව ද කියල, උඹේ දරුවෙකුත් නෙමෙයි කොට! ඊටත් හපන් මේ වගෙ කාලෙක!

ගෘෂ්ම : මමයි හැදුවෙ! ඒ හින්ද මගෙයි දරුව!

අරක්කැමි ස්ත්‍රිය : උඹ කල්පනා කළේ නැද්ද ඩිංගක් මේ ගැනි ආපහු ආවොත් මොනව වේවි ද කියල?

ගෘෂ්ම : මුලින් මම හිතුවෙ ආපහු ආවොත් දරුව ආපහු දෙනවා කියල. ඊට පස්සෙ මං හිතුව ආපහු එන එකක් නෑ කියල.

අරක්කැමි ස්ත්‍රිය : උඹ මහා මෝඩ කෙල්ලෙක්. ඒත් කමක් නෑ. උඹේ හිත හොඳ හින්ද මම ඕනෑ එහෙකට දිවුරන්නම්. (සයිමන් සෞඛ්‍ය ආන එනු දැක) ඒත් උඹ සයිමන්ට කළේ බරපතල වැරද්දක්. මම කතා කළා එයා එක්ක. එයාට තේරෙන්නෙ නෑ මේ පටලවිල්ල.

ගෘෂ්ම : (ඔහු එනු දැක) එයාට තේරෙන්නෙ නැත්නම් මට දැන් වෙලා නෑ ඕව කියා දිදී ඉන්න.

අරක්කැමි ස්ත්‍රිය : දරුව උඹේ නෙමෙයි කියල එයාට තේරෙනවා. ඒත් උඹ කසාද බැඳ ගෙන ඉන්න නිසා මැරෙන තුරු ආයෙ එයාට උඹව ලබා ගන්න බෑ කියන එක තේරෙන්නෙ නෑ එයාට!

(ගෘෂා, සයිමන් එනු දැක ඔහු හා සිනාසෙයි.)

සයිමන් : (අසලට විත් බකුසු ලෙස) මම මේ ඇත්තිට කියන් ආවෙ දරුව මගේ ය කියල මම දිවුරන්න සූදානම් බවයි.

ගෘෂා : පිං අයිති වෙයි සයිමන්!

සයිමන් : ඒ එක්ක ම මම කියන්න ආවෙ, ඒ නිසා මම කිසි දෙයක් බලාපොරොත්තු නොවන බව.

අරක්කැමි ස්ත්‍රිය : මොනව බලාපොරොත්තු වෙන්න ද? දන්නෙ නැද්ද එයා කසාද බැඳල බව?

සයිමන් : අපි දන්නව. ඔය හැටි මතක් කර දෙන්න ඕනෑ නෑ ඒ ගැන!

(හේවායෙක් පැමිණෙයි)

හේවායා : කෝ? කොහෙ ද නඩුකාරය? කවුරුත් එහෙම දැක්ක ද නඩුකාරයාව?

හේවායෙක් : (ඇතුළතින් විත්) නඩුකාරය නෑ. පුටු කබලකුයි හිස් වයිත් පෝග්ගුවකුයි ඇර වෙන මොකවත් නෑ ගේ හරියෙවත්!

(නටාලියා සහ පිරිස පැමිණෙති.)

නටාලියා : එක හොඳකට තියෙන්නෙ, සාමාන්‍ය යක්කු නෑ මෙතන. මට ඉවසන්න බෑ උන්ගෙ දාඩිය ගඳ. ඒක නැහැයට දැනිච්ච හැටියෙ මට හිසේ ඇම්ම අල්ලනව!

1 වන නීතිඥයා : කියන කරන දේ ගැන කරුණාකර ටිකක් ප්‍රවේසම් වෙන්න ඕනෑ. අපට වෙන නඩුකාරයෙක් ලැබෙන තුරු.

නටාලියා : මම මොකුත් කිව්වෙ නෑ ඉලෝ සුබොලාඩ්සේ! මම හරි ආදරෙයි මිනිස්සුන්ට! අහිංසක දුප්පත් මිනිස්සුන්ට! ඒ ගොල්ලන්ගෙ දාඩිය ගඳ තමයි මට රුස්සන්නෙ නැත්තෙ!

2 වන නීතිඥයා : වැඩි සෙනගක් ඉන්න එකක් නෑ. අහල පහළ තව ම කැරලි කෝලාහල නිසා මිනිස්සු තව ම ගෙවල් ඇතුළෙ.

නටාලියා : (ගෘෂා වෙත) අර ඉන්නෙ ඒකී ද?

1 වන නීතිඥයා : පිං සිද්ද වෙයි මැතිනිය, ආදිපාදකුමා අලුත් නඩුකාරයෙක් පත් කරන තුරු අපි ටිකක් කට ප්‍රවේසම් කර ගෙන ඉන්න ඕනෑ. මේ නඩුකාරයට එහෙම ඇහුණොත් ඔහොම දේවල් කියනව, අපට හොඳට හිටින්නෙ නෑ ඒක. අපි හැම දෙයක් ම යොදා තියෙන්නෙ අලුත් නඩුකාරයෙක් පත් කරන්න.

(තවත් හේවයෝ පැමිණෙති.)

අරක්කැම් ස්ත්‍රිය : නඩුකාරයා අසඩක් නොවෙයි නම් අර ගැනි මෙලහකටත් උණේ කෙස්ස ගලවල අර ගෙන!

(හේවයන් බාල්කයක් මත තොණ්ඩුවක් ගැට ගසනු පෙනේ. යදම්වලින් බඳිනු ලැබූ අසඩක් හා අවුවා ගෙන එනු ලබති. ගොවියෝ තිදෙන පසුපසින් එති.)

හේවයෙක් : ගලවපල්ල මුගෙ ලෝගුව මු එල්ලන්න ඉස්සර! (ඔහු අසඩක්ට අතින් අතී. ගොවියෝ හා හේවයෝ අසඩක්ගේ ලෝගුව ඉවත් කරති. ඔහුගේ කිලිටි යට ඇඳුම් පෙනේ. තව එකෙක් ඔහුට පයින් ගසයි.)

තවත් හේවයෙක් : (අසඩක් තල්ලු කරමින්) ඕන් අල්ලපල්ල නඩුකාර පීප්පයක්! (“අල්ලපියව්” “දීපියව්” ආදිය කියමින් ඔවුහු අසඩක් එහාටත් මෙහාටත් තල්ලු කරති. අසඩක් වෙහෙසින් බිම වැටේ. එවිට ඔහු උස්සා තොණ්ඩුව අසලට ගෙන යනු ලැබේ.)

නටාලියා : (අත්පොළසන් දෙමින් මේ සියල්ල දෙස බලා සිට) හොඳ වැඩේ! මට ජේන්න බැරුව හිටියෙ ඔය මුසලයව!

අසඩක් : (මුහුණෙන් ලේ පෙරමින්) මට මොකුත් ජේන්නෙ නෑ! මට දීපල්ල රෙදි කැල්ලක්!

හේවයෙක් : මොනව ද තමුසෙට බලන්න ඕනෑ?

අසඩක් : තොපිව, බල්ලනේ, තොපිව! (ඔහු අතින් ලේ පිස දමා ගනී) බල්ලනේ, තොපිට සුබ උදැසනක් වේවා! බලාපල්ලා තොපි ළඟ තව බූටි සපත්තුවක් එහෙම තියෙනව ද කියල මට පයින් එකක් අනින්න!

(කෝප්රල් කෙනෙකුත් සමග දූවිලි තැවරුණ අසරුවෙක් එයි. ඔහු හම් බැගයකින් ලියවිල්ලක් එළියට ගනී. එය ගෙන අවට බලා)

අසරුවා : නවත්තපල්ලා! මහ ආදිපාදතුමාගෙන් සන්දේශයක් අරගෙනයි මේ ඇවිත් ඉන්නෙ අලුත් ම පත් කිරීම් ගැන!

කෝප්රල් : (ගුගුරමින්) නිශ්ශබ්ද වෙනු!

අසරුවා : නූකා නුවර නඩුකාර පදවිය සම්බන්ධ ව මහා ආදිපාදතුමා මේ විධියට පත්වීමක් කර තියෙනව: “මේ රටට ඉතා ම දයාබර වූ ජීවිතයක් ගැලවීම හේතු කොට ගෙන එක්තරා පුද්ගලයෙක්, නූකා නුවර අසඩක් නමැති පුද්ගලයාව අපි විනිශ්චයකාර පදවියට පත් කරනව.” කෝ ඒ පුද්ගලයා?

අවුවා : (අසඩක් දක්වමින්) අර ඉන්නෙ උන්නැහේ තමයි!

කෝප්රල් : (ගුගුරමින්) තොපිට ඔල්මාද හැදිල ද? මොකක් ද මේ කරන්නෙ?

හේවයෙක් : සමා වන්න! අසඩක්තුමා විනිශ්චයකාර පදවියේ තමයි

හිටියේ! නමුත් මෙන්ම මේ ඉඩම් හිමියන්ගේ පැමිණිල්ලක් නිසා මහා ආදිපාදකුමාට විරුද්ධ කෙනෙක් හැටියට හිතාගෙන මෙහෙම කරන්න සිද්ධ වුණේ.

කෝපරල් : (ගොවීන් පෙන්වා) ඇදන් පලයල්ල මුව හිර ගෙට. (ඔවුහු ගෙන යනු ලබති. යන අතර ඔවුහු නැමී නැමී ආචාර කරති) බලා ගනිල්ල මීට පස්සෙ එහෙම අසඩක් විනිශ්චයකාරකුමාට හිරිහැරයක් කර තිබුණොත්!

(කෝපරල් සහ අසරුවා පිට වෙති.)

අරක්කැමි ස්ත්‍රිය : (ඡවුවාට) අරය අප්පුඩි ගැහැව්වා. නඩුකාරය දැක්ක නම් එහෙම, බලාගන්න පුළුවන් සෙල්ලම!

1 වන නීතිඥයා : මේක හරි ම විපත්තියක්!
(අසඩක් සිහි මුර්ජා වී සිටී. ඔහුට යළිත් නඩුකාර ලෝගුව පලදවනු ලැබේ. ඔහු වැනි වැනි හේවායන් වෙත යයි.)

හේවායෙක් : ඔබතුමාට අවශ්‍ය දෙයක් එහෙම තියෙනව ද?

අසඩක් : තියෙනව! ඉඳල හිටල තොපි එකෙකුගෙ හොම්බට පයින් පාරක් දෙන්න! (ඡවුවා දක්වා) මම මොහුව නිදහස් කරනවා. (ඡවුවාගේ යදම් මුදනු ලැබේ) ගිහින් ගෙනෙව් මට රතු වයින් ජෝගුවක්, හොඳ සැර ජාතියෙන්. (ඡවුවා පිට වෙයි. හේවායන්ට) පලයව් යන්න මෙතනින්! මට නඩුවක් විසඳන්න තියෙනවා. (ඡවුවා වයින් රැගෙන එයි. අසඩක් එය එක හුස්මට බොයි) මගෙ පපුව කකියනව! (ඡවුවා නීති පොත ආසනය මත තබයි. අසඩක් එහි වාඩි වෙයි. (වට පිට බලා රවමින්, අත දිගු කර) මම ගන්නවා!

(කලබල ව කසුකුසුවක් පැවැත්වූ පැමිණිලිකාරයෝ සැනසිලි සුසුම් හෙළමින් සිනහ පහළ කරති. ඔවුහු රහස් කියනු පෙන්නේ.)

අරක්කැමි ස්ත්‍රිය : අපොයි දෙයියනේ!

සයිමන් : පිනි දියෙන් ලිදක් පුරවන්න බැහැ කියනව!

නීතිඥයෙක් : (අසඩක් අසලට එමින් - නැගී සිටින අසඩක් සන්තෝෂයෙන් අත පා ඔහුගෙන් මුදල් ලබයි.) මහ විකාර නඩුවක් මහා අධිකරණකුමනි! විත්තිකාරිය දරුවෙක් හොරකම් කර ගෙන ගිහින් දැන් ආපහු දෙන්න බෑ කියනව.

අසඩක් : (ගෘෂා වෙත අත දිගු කරමින්) භ්ම! හොඳ කඩවසම් තැනැත්තියක්. (ඔහු සන්තෝෂයෙන් මුදල් අතගා සාක්කුවට දමා ගනිමින් වාඩි වෙයි.) මම නඩුව ආරම්භ කරනව. හැම කෙනෙකුගෙන් ම සත්‍යය බලාපොරොත්තු වෙනව! (ගෘෂාට) විශේෂයෙන් ම මේ තැනැත්තියගෙන්!

1 වන නීතිඥයා : මහා අධිකරණකුමනි, පැරණි කියමනක් තියෙනව රුධිරය ජලයට වඩා දැඩිය කියල. මේ මහඟු කියමන...

අසඩක් : ඊට කලින් මහාධිකරණය දැන ගැනීමට සතුටුයි මුන්නැහෙගෙ ගාස්තුව කියද කියල.

(1 වන නීතිඥයා පුදුම වී බලා සිටී. අසඩක් ඇඟිලි අතුල්ලා යළිත් ඉඟියෙන් අසයි.)

1 වන නීතිඥයා : මේ ප්‍රශ්නය ටිකක් අසාමාන්‍ය ප්‍රශ්නයක් මහාධිකරණකුමනි, ඒත් දැන ගන්න අවශ්‍ය ම නම්, මගේ ගාස්තුව රිදී පන්සියයි.

අසඩක් : දැන ගැනීමට අත්‍යවශ්‍ය ම කාරණයක්! හේ, දැන් කියමු අර රුධිරය ගැන කතාව.

1 වන නීතිඥයා : (නැමී ආචාර කරමින්) එහෙමයි, මහාධිකරණකුමනි, මහාධිකරණකුමනි, සෑම බැම්මකට ම වැඩිය තද බැම්මක් තමයි රුධිර බැම්ම. මවකුත් දරුවකුත් අතර ඇති රුධිර බැම්ම! ඊට වඩා උත්තරීතර බැම්මක් මුළු ලෝක ධාතුවේ ම නැති බව මහාධිකරණකුමා පිළිගන්නවා ඇති. මහාධිකරණකුමනි, මවකගේ ඇකයෙන් දරුවෙක් උදුරා ගන්න පුළුවනි ද? දරා සිටිය හැකි ක්‍රියාවක් ද එය? ප්‍රේමයේ වේදනාවෙන් පිළිසිද ගත් දරුවා මවක් විසින් සිය ගර්භයේ උසුලා සිටිනු ලබනව. ඇගේ ලෙයින් දරුවා පෝෂණය කරනු ලබනවා. වේදනාවෙන් දරුවා බිහි කරනු ලබනවා. මහාධිකරණකුමනි, වනයේ සැරිසරන කුූතර ව්‍යාඝ්‍ර ධේනුව පවා සිය දරුවා නැති වූ විට ශෝක ගින්න දරා ගනු බැරි ව කැලෑව දෙවනත් කරනවලු! මුළු ස්වභාව ධර්මයා ම....

අසඩක් : (කතාව නවතමින් ගෘෂ්‍යාට) මොනව ද මේ වැල්වටාරම් ගැන යුෂ්මතියට කියන්න තියෙන්නෙ?

ගෘෂ්‍යා : දරුව මගේ!

අසඩක් : හේ, එව්වර ද කියන්න තියෙන්නෙ? යුෂ්මතියට ඒක ඔප්පු කරන් පුළුවන් වේවී කියල මං බලාපොරොත්තු වෙනවා. එතකොට යුෂ්මතිය හිතන්නෙ ඔය වචන දෙක අහල මේ දරුවගෙ අයිතිය යුෂ්මතියට මම පවරා දේ ය කියල, ඒ?

ගෘෂ්‍යා : මම මට පුළුවන් හැටියට දරුවව හදා ගත්තා. මං බඩගින්නෙ තිබ්බෙ නෑ දරුවව. පුළුවන් දෙයක් කන්න බොන්න දුන්න. හැම තිස්සෙ ම වගේ කොහේ හරි වහලක් යට ඉන්න සැලැස්සුව. මම උණ බටවලින් සෙල්ලම් බඩු හදා දුන්න දරුවට. මගේ අතේ තිබුණු තුට්ටු දෙක විසදම් කරල කිරි ටික අරන් දුන්න. අහල පහළ ළමයින් එක්ක

සණ්ඩු සරුවල් නොකර හොඳින් ඉන්න ඉගැන්නුව. පොඩි කාලෙ ඉඳල ම වැඩ පළ කරන හැටි කියා දන්නා. ඒත් තව ම ඇබ්බේකන් පැටියා!

1 වන නීතිඥයා : මහාධිකරණතුමනි, ඔබතුමාට ජේතව ඇති මේ තැනැත්තිය මේ දරුවා සම්බන්ධ ව කිසි ම ලේ නැකමකට හිමිකම් නොකියන බව.

අසඩක් : ඔව් ඔව්, මට ජේතව.

1 වන නීතිඥයා : එහෙමයි මහාධිකරණතුමනි, මහාධිකරණතුමනි, මම තමුන්නාන්සේගෙන් බැගෑපත් ව ඉල්ලා සිටිනවා මේ දරුවාගෙ මවට - මේ සියුමැලි කාන්තාවට වචනයක් කතා කරන්න ඉඩ දෙන්න කියා. ස්වාමියාත් නැති ව, දරුවාත් අහිමි ව, ශෝකයෙන් පීඩිත වූ අවාසනාවන්ත ස්ත්‍රියක් මේ නටාලියා අබ්ෂ්ච්ලි මැතිනිය!

නටාලියා : (සෙමින්) මට අත් වී ඇති දරුණු ඉරණමින් මිදීමට මේ දරුවා නැවත ලබා දෙන ලෙස ඔබතුමාගෙන් යටහත් ව ඉල්ලා සිටිනව, නඩුකාරතුමනි, මවක් වශයෙන් මම වින්ද වේදනා, හිරිහැර! නිදි නැතිව ගත කළ...

2 වන නීතිඥයා : (කඩා පනිමින්) මේ ස්ත්‍රියට සලකන හැටි ඉතා ම නින්දිත යි. මිය ගිය ඇගේ ස්වාමිපුරුෂයගෙ මාලිගාවටත් ඇතුළු වෙන්න ඉඩක් නෑ මේ ස්ත්‍රියට! වතුපිටිවල ආදායම් ඇහිරිලා! කිසි ම හිතක් පපුවක් නැතිව ඇට කියනව ඔටුන්න හිමි කුමාරය නැතිව ඒ කිසි දෙයක් ඇට දෙන්න බෑ කියල. කිසි ම දෙයක් කර ගන්න බෑ මේ මනුස්සයට කොලු පැටිය නැති හින්දා! නීතිඥයන්ට වත් ගෙවා ගන්න විදියක් නෑ!

(මේ වචනවලින් කලබල වූ 1 වන නීතිඥයා ඔහු වැළකීමට අතින් සංඥා කරන විට)

මගේ මිත්‍ර ඉලෝ සුබොලාච්චිසේ, මොක ද අපි මේ කාරණාව එළි කළා ම ඇති වැරද්ද? අබ්ෂ්ච්ලි වතුපිටිවලට අයිතියක් නැද්ද ඔය කොලු පැටියට වගේ ම මේ මනුස්සයට?

1 වන නීතිඥයා : කරුණාකර ඉදගන්න සන්දො ඔබොලාච්චිසේ! මේ ගැන සඳහන් නො කරන්න අපි එකඟ වුණා. (අසඩක්ට) මහාධිකරණතුමනි, අබ්ෂ්ච්ලි වතුපිටි සම්බන්ධ ව ප්‍රශ්නයකුත් තියෙනවා තමයි මේ නඩුවෙ තීන්දුව උඩ. ඒත් ඊට වඩා පෙරමුණේ තියෙන්නෙ අර මම කලින් කිව්ව වගේ මේ මවක් පිළිබඳව ඇති මානුෂික බේදවාචකය යි. දැන් ඩිංගකට ඉස්සර වෙලා මේ තැනැත්තිය හද කම්පා

වන විදියට ඔබතුමාට පෙන්වා දීපු පරිදි මේ මයිකල් අඛණ්ඩ්ලි නමැති දරුවා මෙම වතුපිටි ධන සම්භාරයට උරුමකාරයා වුණත් නොවුණත් ඒක නෙමෙයි මහාධිකරණතුමනි ප්‍රශ්නය. මේ මවකගෙ හදවන ඇතුළත බුර බුරා නගින දුක් ගින්නදරයි!

- අසඩක් : කරුණාකර පොඩ්ඩකට නවතින්න. වතුපිටි පිළිබඳව බේදවාචකය ගැන කථා කරන කොට මහාධිකරණතුමාගෙ පසුව පත්තු වෙනව, පිරිසිදු මනුෂ්‍ය හැඟීම් පිළිබඳ සංකේතයක්!
- 2 වන නීතිඥයා : එහෙමයි මහාධිකරණතුමනි, දරුවා රැගෙන ගිය මේ ස්ත්‍රිය දරුවාගෙ මව නො වන බව ඔප්පු කිරීමට අපි සූදානම්. මහාධිකරණය ඉදිරියේ අපි ඒ කරුණු දැන් ඉදිරිපත් කරනවා. අධිකරණතුමනි, කිසියම් අවාසනාවන්ත සිදුවීම් වැලක් නිසා මයිකල් අඛණ්ඩ්ලි කියන මේ දරුවා මාලිගා බිමේ දමා යන්න සිද්ද වුණා ඔහුගෙ මවට - මේ මහඟු කාන්තාවට - කැරැල්ලට බයේ ඇ පැන යන අවස්ථාවේ දී! ගෘෂ්‍යා නමැති අර ඉන්න මෙහෙකාර ස්ත්‍රිය එදා ඒ පාස්කු ඉරිදා දවසෙ මේ දරුවා අසල ගැවසුණ බව...
- අරක්කැම් ස්ත්‍රිය : ස්වාමීදු කල්පනා කළේ ගෙනියන ඇඳුම් ගැන විතරයි.
- 2 වන නීතිඥයා : (එය නො තකා) ඊට අවුරුද්දකට පමණ පසු මේ ගෘෂ්‍යා කියන ස්ත්‍රිය කඳු ප්‍රාන්තයට පිවිසුණා මේ දරුවන් සමග. එහි දී ඇ ආවාහයක් කර ගත්ත.
- අසඩක් : කොහොම ද යුෂ්මති කඳු ප්‍රාන්තයට ගියේ?
- ගෘෂ්‍යා : මං ගියේ පයින්. දරුව මගේ!
- සයිමන් : දරුවගෙ පියා මමයි විනිශ්චයකාරතුමනි,
- අරක්කැම් ස්ත්‍රිය : දරුවා බලා ගත්තෙ මමයි හාමුදුරුවනේ ඊදී පහකට!
- 2 වන නීතිඥයා : මේ මිනිසා මේ තැනැත්තිය සමග විවාහ ගිවිස ගත් තැනැත්තෙක්. එම නිසා ඔහුගෙ සාක්ෂි වැදගත් නෑ මහාධිකරණතුමනි!
- අසඩක් : කඳු ප්‍රාන්තයේ දී ආවාහ කර ගත්තෙ උඹව ද?
- සයිමන් : නෑ විනිශ්චයකාරතුමනි, ඇ ආවාහ කර ගත්තෙ දුප්පත් ගොවියෙක්!
- අසඩක් : (ගෘෂ්‍යාට) ඇයි යුෂ්මතිය එහෙම කළේ? මේ මිනිහා හොඳ මදි ද?
- ගෘෂ්‍යා : මං කසාද බැන්දෙ මේ දරුවා නිසා. දරුවට නො තෙම් ඉන්න ගෙදරක් උවමනා නිසා. (සයිමන් දක්වා) මෙයා යුද්දෙට ගිහින් හිටියෙ.

- අසඩක් : දැන් ඔහුට යුෂ්මතිය වුවමනා කරනව, ඒ?
- සයිමන් : මම සාක්ෂි වශයෙන් කියන්න සතුටුයි.....
- ගෘෂා : (කෝපයෙන්) මම දැන් නිදහස් ගැනියෙක් නෙමෙයි හාමුදුරුවනේ!
- අසඩක් : එතකොට මේ දරුව? දඩාවතේ ගිහින් ලබා ගන්න දරුවෙක් නේද? (ගෘෂා නිශ්ශබ්ද ය) මම එක ප්‍රශ්නයක් අහනව යුෂ්මතියගෙන්. කොයි විධියේ දරුවෙක් ද මේ දරුවා? කාලකණ්ණියෙකුගේ කාලකණ්ණි පැටියෙක් ද? එහෙම නැත්නම් වැදගත් පවුලක එකෙකුගේ පැටියෙක් ද?
- ගෘෂා : (කෝපයෙන්) දරුවා සාමාන්‍ය පැටියෙක්.
- අසඩක් : මං අහන්නේ නම්බුකාර පෙනුමක් එහෙම තිබුණ ද මුල ඉඳල?
- ගෘෂා : මම දන්නේ නෑ මූණ මැද නහයක් තිබුණා!
- අසඩක් : හ්ම්, ඒක බොහොම වැදගත් උත්තරයක්. හ්ම්, මම වැඩිදුර යන්නේ නෑ. (විත්තියට) උඹලගේ බොරු තව කොතෙකුත් අහන්නේ නෑ මම! (ගෘෂාට) විශේෂයෙන් ම උඹේ බොරුවලට කන් දෙන්නේ නෑ මම! උඹල ඔක්කොම හොරු! මම දන්නව උඹලගේ සෙප්පඩ විජ්ජා!
- ගෘෂා : (කෝපයෙන් හිටි හැටියේ) අපිත් දන්නව ඔහේගේ සෙප්පඩ විජ්ජා. අපි දැක්ක අර පැත්තෙන් හම්බ වුණ පොදිය!
- අසඩක් : නිශ්ශබ්ද වෙනු! උඹෙන් මොකුත් ගත්තේ නෑනේ මම!
- ගෘෂා : (අරක්කැමි ස්ත්‍රිය ඇ වැළැක්වීමට උත්සාහ කරන අතර) මට දෙන්න දෙයක් නෑ.
- අසඩක් : හරි! හරියට හරි! හිඟන්නන්ගෙන් කිසි දෙයක් නෑ මට. ඒත් නීතිය ඕනෑ උඹල හැමෝට ම. උඹල මස් රාත්තලක් ගන්න යන කොට සල්ලි ගෙනියනවා. මා ළඟට එනව යුක්තිය ලබා ගන්න අත් දෙක වන වනා, මළවුන්ගේ දානට එනව වගේ!
- සයිමන් : (උස්හඬින්) අශ්වයට ලාඩම් ගහන කොට කකුලේ ඉන්න මැස්ස අණ්ඩ ඉස්සුවලු!
- අසඩක් : (අභියෝගය සන්තෝෂයෙන් පිළිගනිමින්) මුදු පල්ලේ තියෙන මුතු ඇටේට වැඩි වටිනාවලු ගොම ගොඩේ තියෙන දොඹ ඇටේ!
- සයිමන් : "හොඳ අපුරු දවසක් - යමු බිලි බාන්න" කිව්වලු බිම් පණුව!
- අසඩක් : "මගේ ස්වාමියා මම යි" කිව්ව ලු මෙහෙකාරයා. කියල

තමන්ගේ ම බෙල්ල කපා ගත්ත ලු!

සයිමන් : “උඹල මගේ දරුවෝ” කිව්වලු සාර්තුමා. මිනිසුන්ට කියල, උන්ගේ හිස ගසා දැමීම ලු!

අසඩක් : මෝඩයගේ නරක ම සතුර තමාම ලු!

සයිමන් : වාතයට නඟයක් නැති ලු!

අසඩක් : උසාවියේ අසභ්‍ය වචන පාවිච්චි කළාට රිදී දඟයක් දඩ ගහනව. නීතිය මොකක් ද තේරේවි එතකොට!

ගෘෂා : මිනී මරන නීතියක් මේක! අපට මෙහෙම සලකන්නෙ අපි දුප්පත් හින්ද, අපි ළඟ දාඩිය ගඳ ගහන නිසා, අර අබ්බගාත් උන්නැහෙල ඉන්න අයට වගේ අපට සඵ පිළි නැති නිසා!

අසඩක් : ඔව්. ඒ කතාව හරි!

ගෘෂා : දරුව අර උන්දැට දෙන්න ඔහේට ඕනෑ කරල තියෙනවා. ඒත් උනදැ දන්නෙ නෑ දරුව තෙමා ගත්තම රෙද්ද මාරු කරන්න වත්. එව්වරට සුකොමලයි උන්දල!

අසඩක් : ඒකෙන් කිසියම් සත්‍යයක් තියෙනව. ඒ වුණත් රිදී විස්සක් දඩ ගහනව අසභ්‍ය දේ මතක් කළාට උසාවියේ!

ගෘෂා : විස්ස තිහ උණත් මට කමක් නෑ. මම කියල දෙන්නම් ඔහේගේ නීතිය ගැන. ඔහේ දන්න ඉටි ගෙඩියක් නෑ නීතිය ගැන. ඔහේ නිකම් බෙරි වෙච්ච ලුණු බිකක්! (වක්කඩ කැඩුවාක් සේ) මොකද්ද ඔහේට තියෙන යුතුකම අපට මේ විධියට නින්දා කරන්න? හරියට ඔහේ නඩුකාරකම වින්නඹු අම්මගෙන් අරගෙන ආව වගේ! ඔහේ නඩුකාරයෙක් වුණේ පරණ පිනක් පල දීල! ඔහේ පගාකාරයෙක්! කුණු ගොඩවල් අවුස්සන කැරපොත්තෙක්!

(අසඩක්ගේ මුහුණ ප්‍රීතියෙන් පිම්බී තිබෙනු පෙනේ. ඔහු නැගී සිට යෂ්ටිය ගෙන මේසයට ගසයි. එහෙත් එසේ කරනුයේ ගෘෂාගේ කථාවේ වේගයට අනුතලය තබන්නාක් මෙනි.)

මගේ උගුර කකියනව, නැත්නම් මට පුළුවන් තවත් දේවල් කියන්න ඔහේ ගැන. ඔහේට පුළුවන් මගේ දරුව අරගෙන උන්දලට භාර දෙන්න මම දුප්පත් අහිංසක ගැනියෙක් නිසා. ඒත් ඔහේ නඩුකාරයෙක් නෙමෙයි, තක්කඩියෙක්! මගේචියෙක්! හුළං බෝලයක්! වාත පීප්පයක්! (ඇය වෙහෙසින් හති ලනු පෙනේ)

අසඩක් : (වාඩි වෙමින්) හ්ම්, ඒ කථාවට රිදී තිහක් දඩයි. මෙතන තැබෑරුමක් කියල හිතුව ද ඔය විදියට කථා කරන්න? ඒ කොහොම වුණත් යුෂ්මතියගේ නඩුව මම ටිකකට කල් දමනව. කෝ අර දික්කසාදයක් ඕනෑය කියපු ජෝඩුව?

(ඡවුවාට) ගෙනෙමු ඒ දෙන්නව. මේ නඩුව විනාඩි පහළොවකට කල් දමනව මම.

1 වන නීතිඥයා : (නටාලියාට) දැන් බය වෙන්න දෙයක් නෑ. නඩුව අපේ අතේ. ආයෙ වෙත සාක්කියක් ඕනෑ නෑ!

අරක්කැම් ස්ත්‍රිය : (ගෘෂ්‍යාට) මෝඩ කෙල්ල! ඔන්න උඹ වැඩේ වල් කර ගන්න! දැන් ඉතින් දරුව ලැබෙන්නෙ නෑ උඹට.

නටාලියා : ඡල්වා, කෝ මගෙ ඕඩිකොලොං කුප්පිය?
(ඉතා මහලු යුවලක් එකි.)

අසඩක් : මම ගන්නව! (මහලු අයට එය නොතේරේ.) මට ආරංචියි මුන්දැලට දික්කසාදයක් ඕනෑය කියල. කොච්චර කල් ද මුන්දැල බැඳල දැන්?

මහලු ස්ත්‍රිය : අවුරුදු හතළිහයි හාමුදුරුවනේ.

අසඩක් : මොක ද දික්කසාද වෙන්න හේතුව?

මහලු මිනිහා : මට මේකිව රුස්සන්නෙ නෑ හාමුදුරුවනේ!

මහලු ස්ත්‍රිය : මටත් එහෙමයි හාමුදුරුවනේ!

අසඩක් : කවද ඉඳල ද?

මහලු ස්ත්‍රිය : මුල ඉඳල ම හාමුදුරුවනේ!

අසඩක් : හොඳයි, මම ඒ ගැන කල්පනා කරල තීන්දුව දෙනව තව ටිකකින් මේ අනික් නඩුව ඉවර වුණා ම.

(ඡවුවා ඔවුන් ආපසු ගෙන යයි.)

හ්ම් මට දරුව බලන්න ඕනෑ. (ගෘෂ්‍යා අසලට කැඳවා, කාරුණික ව මෙන් ඇය වෙත නැමී) උඹ බොහොම අපුරු කථාවක් කළා. ඒත් මේ දරුව උඹේ නෙමෙයි බව මට පේනවා. ඉතින් උඹේ උණා ය කියල යෝදියෙ උඹ කැමති නැද්ද දරුව පෝසත් වෙනවට? උඹ මේ දරුව උඹේ නෙමෙයි කියල කියාපු හැටියෙ දරුවට මාලිගාවක් හම්බ වෙනවා. අස්වගාලෙ අස්පයො ලැබෙනව! දොරකඩ හිඟන්නො ලැබෙනව! යුද්දෙට හේවායො ලැබෙනව! මිදුලෙ පෙත්සම්කාරයො ලැබෙනව! මොක ද කියන්නෙ? උඹ කැමති නැද්ද දරුව පෝසත් වෙනවට?

(ගෘෂ්‍යා නිශ්ශබ්දය.)

පොතේ ගුරු : කෝප වූ දැරිය කටිත් පිට නොකර සිතින් සිතු දේ මෙසේ ය:

ඇති මුත් මිණි මුතු අබරණ
දිනු මුත් සම්පත් අපමණ
වුව හොත් රජ නපුරු වෙතේ

රුදු වග වලසුන් විලසේ

උඹ මිනිහෙක් වෙයන් පුතේ
කුස ගිනි වෙයි එක ම සතුරු
අඳුරට බිය වෙයන් පුතේ
හිරු එළියට බිය නොම වී!

- අසඩක් : ස්ත්‍රිය, උඹේ අදහස් මට වැටහෙනවා!
- ගෘෂා : (හිටිහැටියේ ම උස් හඬින්) මම දෙන්නෙ නෑ මගේ දරු පැටියව! මමයි උඟ හැඳුවෙ! උඟ මාව අඳුනනවා!
- (ඔවුවා දරුවා රැගෙන එයි.)
- නටාලියා : දරුව ඇදගෙන ඉන්නෙ කඩමාලු!
- ගෘෂා : ඒක ඇත්ත නෙමෙයි. මට වෙලාවක් තිබුණෙ නෑ අලුත් ජංගිය අන්දන්න!
- නටාලියා : උඟරු මඩුවක ද කොහෙ ද මේකි ඉඳල තියෙන්නෙ!
- ගෘෂා : (නිම් හිම් නැති කෝපයෙන්) මම ඊරියෙක් නෙමෙයි. මෙතන ඉන්නව එහෙම අයත්! කොහේ ද ඔහේ දරුව දාල ගියේ පැනල යන කොට?
- නටාලියා : හිටපිය මං තොට පෙන්නන්න වනවර පෙරේකි!
(ඇය ගෘෂා වෙත කඩා පැනීමට තැත් කරයි. නීතිඥවරු ඇය නතර කර අල්ලා ගෙන සිටිති) මේකි පට්ට හෙරක්. මේකිට කස පාර දෙන්න ඕන මෙතන ම!
- 2 වන නීතිඥයා : (ඇගේ මුව අතකින් වසමින්) සුකොමල නටාලියා මැතිනිය ඔබ පොරොන්දු වුණා... මහාධිකරණතුමනි, පැමිණිලිකාරියගෙ හිත පපුව උණු වෙලා!
- අසඩක් : විත්තියෙනුත් පැමිණිල්ලෙනුත් ඉදිරිපත් කළ කාරණාවලට මෙම අධිකරණය බොහොම ප්‍රවේසමෙන් කන්දුන්නා. ඒත් තීරණයකට එළඹෙන්න බැරි වුණා. අධිකරණයේ විනිශ්චයකරු වශයෙන් මෙම දරුවාට මවක් තෝරා දීම අපේ යුතුකමක්. ඒ නිසා අපි ඒ ගැන පරීක්ෂණයක් පවත්වනවා. ඔවුවා, හුණු කැල්ලක් අරගෙන විනිශ්චය ශාලාව මැද වටයක් අදින්න ඕනෑ. (ඔහු එසේ කරයි) දැන් දරුවව හුණු වටය මැද්දෙන් තියමු. (ඔවුවා එසේ කරයි. වටය මැද සිට මයිකල් ගෘෂා හා සිනා සෙයි.) දැන් මේ දෙන්න ම වටය ළඟ හිට ගනිමු. (ස්ත්‍රීහු දෙදෙන එසේ කරති.) දරුවා හුණුවටයෙන් එළියට ඇද ගන්න පුළුවන් තැනැත්තිය නියම මව හැටියට අපි විනිශ්චය කරනව.

2 වන නීතිඥයා : (ඉක්මනින්) මහාධිකරණයට, මම මේ පරීක්ෂණයට විරුද්ධත්වය ප්‍රකාශ කරනවා. ඔටුන්න හිමි කුමාරය වශයෙන් අඛණ්ඩව වතු පිටි, මාලිගා, ධන ධාන්‍ය ආදී සියල්ලක් ම මේ දරුවා සමග බැඳී තියෙනවා. එම ධන සම්භාරය මෙවැනි අවිනිශ්චිත පොරයක් මත විසඳීම අයුක්ති සහගත බව මම අවධාරණයෙන් කියා සිටිනවා. ඒ ඇරුණු කොට, අත පයේ වැඩපළ කර පුරුදු විත්තිකාරියට තරම් සවි ශක්තියක් මේ සියුමැලි පැමිණිලිකාරියට ඇතැයි කියා හිතන්න අමාරුයි!

අසඩක් : එහෙම සෝමාරිකමක් පේන්නේ නෑ මට! හ්ම්, අදිමු. (නටාලියා තම පැත්තට දරුවා ඇද ගනී. දරුවා අතහරින ගෘෂා බියපත් ව බලා සිටියි) මොක ද වෙලා තියෙන්නේ? මම දැක්කේ නෑ අදිනවා!

ගෘෂා : මට හරියට අල්ල ගන්න බැරි වුණා.

1 වන නීතිඥයා : (නටාලියාට අතට අත දෙමින්) මොක ද මම කිව්වේ? ලේවල බැම්ම!

ගෘෂා : (අසඩක් වෙත දුවමින්) නඩුකාර භාමුදුරුවනේ, තමුන්නාත්සෙ ගැන මම කියාපු හැම දෙයක් ම වැරදි යි! මම තමුන්නාත්සෙගෙන් සමාව ඉල්ලනවා! හරියට කතා කරන්න ඉගෙන ගන්න තුරු වත් දරුවා මට ලබා දෙන්න භාමුදුරුවනේ! දරුව කව ම වචන දෙක තුනයි දන්නේ!

අසඩක් : ඇවිටිලිවලින් උසාවියට බලපාන්න උත්සාහ නොකරන ලෙස මම යුෂ්මතියට අවවාද කරනවා. ඔය හැටි උගන්වන්න වචන දෙක තුනකට වඩා යුෂ්මතිය වත් දන්නවා ඇතැයි කියා මම හිතන්නේ නෑ. හොඳයි. මම තව එක සැරයක් මෙම පරීක්ෂණය පවත්වනවා, හරියට දැන ගන්න.
(ස්ත්‍රීහු දෙදෙන දෙපසින් සිට ගනිති.) හ්ම් අදිමු!

(යළිත් ගෘෂා දරුවා අතහරියි)

ගෘෂා : (අසරණව) මමයි හැදුවේ! දරුව දෙකට ඉරන්න ද මට කියන්නේ? මට බෑ එහෙම කරන්න!

අසඩක් : (නැගී සිටිමින්) මේ ආකාරයට දරුවගෙ සත්‍ය මව කවුද කියල උසාවිය විනිශ්චය කරනවා. (ගෘෂාට) යුෂ්මතියගෙ දරුව අරගෙන උසාවියෙන් පිට වෙන්න පුළුවන්. මේ නගරයේ වැඩි කල් නොයිද පිට වෙලා යන එක හොඳයි කියල මම අවවාද කරනවා. (නටාලියාට) වංචා කළාට දඩ ගහන්න ඉස්සර මෙකනින් පිට වෙනවා හොඳයි.

යුෂ්මතියගෙ වතු පිටි නගර සභාවට අයිති වෙනවා. ළමා ළපටින්ට සෙල්ලම් කරන්න පිට්ටනියක් වශයෙන් යොදවනව යුෂ්මතියගෙ වතු පිටි. ඔවුවා, මම තීරණය කලා ඒකට මගේ නම යොදන්න - "අසඩක් උද්‍යානය" කියල!

(නටාලියා සිහි නැති ව වැටෙයි. ඇගේ පිරිස විසින් ඇ වත්තම් කර ගෙන යනු ලබයි. අන්දමන්ද වූ ගෘෂා හුන් තැන ම සිටිනු පෙනේ. ඔවුවා දරුවා ඇය අසලට ගෙන යයි.)

දැන් ඉතින් මම නඩුකාර ලෝගුව ගලවා දමනවා. මේක බොහොම සැර වැඩියි ම. වගේ මිනිහෙකුට. වීරයෙක් වෙන්න උපන් මිනිහෙක් නෙමෙයි මම!

(මහලු ජෝඩුව එති)

ඔන්න මට මතක නැති වුණා. ඔවුවා, කෝ අර කසාද පොත ගෙනෙන් මේ ගොල්ලන්ගෙ කසාදෙ කටු ගාන්න. (පුටුව මත පොත තබා එහි යමක් කටු ගා දමා යළි ඔවුවා අතට දී යන්නට හැරෙයි)

ඔවුවා : (එය බලා) ඒත් මේක වැරදියි. වැරදි ජෝඩුවනෙ දික්කසාද කර තියෙන්නෙ. නාකි ජෝඩුව නෙමෙයි මේ දික්කසාද කර තියෙන්නෙ, ගෘෂා!

අසඩක් : හැබැට! ඔ: මට වැරදිලා! හ්ම් දැන් නම් ඉතින් කරන්න දෙයක් නෑ. කළ දේ වෙනස් කරන මිනිහෙක් නෙවෙයි මම! එහෙම කළොත් මේ රටේ නීතිය පවත්වන්නෙ කොහොම ද? (මහලු යුවලට) කමක් නෑ සියේ, ඒ වෙනුවට යමු මමත් එක්ක! ගිහින් ජෝඩුව ම ගහමු පොඩි අඩියක් මමත් එක්ක! (ගෘෂාට හා සයිමන්ට) හ්ම්, රිදී හතළිහයි කසාද කාසි!

සයිමන් : (පසුම්බිය අදිමින්) ඒ ගානට බොහොම ලාබයි නඩුකාර හාමුදුරුවනේ! දෙයියන්ගෙ පිහිටයි! පනින රිළවුන්ට ඉණි මං බඳිනවලු සමහරු!

අසඩක් : දෙන දෙයියො ටොකු ඇන ඇන දෙනවලු! (මුදල් සාක්කුවේ දමා ගනී.) සල්ලි අත ගැවෙන කොටත් ආයෙ ම ලෝගුව දමා ගන්න හිතෙනව. (මහලු ජෝඩුව හා ඔවුවා සමග පිට වෙයි.)

ගෘෂා : (අරක්කැම් ස්ත්‍රිය සන්තෝෂයෙන් බලා සිටින අතර මයිකල්ට මදැයි, එහෙනම් අපි නුවරින් යන්න ඕන අද රැම, ඒ මයිකල්?

සයිමන් : කසාද කාසින් ගෙවපු නිසා ඉලන්දාරි ගැනු ළමයගෙන් යමක් අහන්න තියෙනව මට...

: සයිමන්! සයිමන්! ඉලන්දාරි ගැනු ළමය කැමතියි ඕනෑ කෙහෙල්මලකට! (මයිකල් සමග නටමින්)

අප්ප උඹේ හොර දෙටුවා
අම්ම හරිම කුනකටුවා
ඒ හින්දා පුතේ උඹට
මුළු ලෝකෙ ම දණ නමාවි

කන්ද උඩින් අපි යන්නේ
කරෙන් උඹව ගෙනියන්නේ
අතින් අතට ගනිමින්තේ
කරපින්තා ගෙන යන්නේ!

(ඔවුහු සන්තෝෂයෙන් නටමින් පිට වෙති.)

පොතේ ගුරු	:	විදා අත් තල දෙන නො දෙන දේ රැගෙන හෝ නොම රැගෙන	පොදුවේ
		නිදානයකින් රැගෙන දෙන මෙන් යුක්ති ධර්මය සැමට	බෙදුවේ
		එදා පිට වූ විනිසුරු ඒ යළිත් නැත කිසි දිනක	දුටුවේ
		මෙදා වන තුරු ඔහුගෙ අණ ගුණ දනන් තුඩ තුඩ තව ද	කියවේ

බෙදූ එම නීතිය
දිගු නොවූ කෙටි යුගය ඒ රට
ස්වර්ණමය යුගයක් ම වූ බව
දනන් තුඩ තුඩ තවත් පැවසෙයි

හුණු වටය පිළිබඳ
ඇසූ මෙපුවත සබේ වියතුනි
පැවසූ ලෙස දන පුරාණේ
තබා ගනු මැන සිතෙහි මෙවදන

දෙයක් වේ නම් යම්
සුදුස්සාට ම අයිති විය යුතු
ම කියන ලෙස මෙලෙඳ
ලැබිය යුතු අය ම ය ලැබිය යුතු
මවු ගුණය ඇති අය
දරුවන් දිනිය යුතු වෙය
රියැදුරු මනා වූ

ලැබිය යුතු වූ සේ ම අස් රිය
 මුදු ගුණය ඇති අය
 දරුවන් දිනිය යුතු වෙය
 ගොවි දන මනා වූ
 දිනිය යුතු වූ සේම ගම් බිම්.

නාට්‍ය කලාව සජීව කලාවකි.

- වේදිකා නාට්‍ය කලාව සජීව කලාවක් වීමට හේතු වන කරුණු කිහිපයකි.
- රංගගත කරන මොහොතේ ම නැරඹිය හැකි වීම
 - ප්‍රේක්ෂක ප්‍රතිචාර ඒ මොහොතේ ම ලද හැකි වීම
 - රංගගත කරන මොහොතේ යම් වරදක් සිදු වුව හොත් සංස්කරණය කළ නොහැකි වීම

නාට්‍ය කලාව කලා මාධ්‍යයන් කිහිපයක එකතුවකි.

කාව්‍යය, ගීතය, චිත්‍රය, සංගීතය, නර්තනය ආදි සියල්ල එක්වත් වන කලා මාධ්‍යයකි.

නාට්‍ය කලාව සාමූහික කලා මාධ්‍යයකි.

නාට්‍යයක් බිහි කිරීම තනි පුද්ගලයකුගේ පරිශ්‍රමයක ප්‍රතිඵලයක් නොවේ. කිහිප දෙනෙකුගේ සහාය ඒ සඳහා අවශ්‍ය වේ. නාට්‍ය රචකයා, නාට්‍ය අධ්‍යක්ෂවරයා, නළු නිලියන්, පසුතල නිර්මාණ ශිල්පීන්, අංග රචනා ශිල්පීන්, රංගාලෝක නිර්මාණ ශිල්පීන්, රංග වස්ත්‍රාභරණ නිර්මාණය කරන්නන්, සංගීත නිර්මාණ ශිල්පීන්, ප්‍රේක්ෂකයන් හා විචාරකයන් ආදිය ඒ සඳහා නිදර්ශන සේ දැක්විය හැකි ය.

'නාට්‍යය යනු කුමක් ද? යන්නට අර්ථ දක්වන භරතමුනි පඬිවරයා මෙසේ පවසයි:
 'මිනිස් ජීවිතයේ දී මුහුණ පාන්නට සිදු වන යම් සැප හෝ දුක් සහිත අවස්ථාවක් වේ ද එය ආංගික ආදි අභිනය සතරින් දැක්වූ විට නාට්‍යය යි.,

- නාට්‍ය ශාස්ත්‍රය

අභින සතර හෙවත් චතුර්විධ අභිනය යනු කුමක් ද යන්න පිළිබඳවත් නාට්‍ය ශාස්ත්‍රය නම් ග්‍රන්ථයේ සඳහන් වෙයි.

1. ආංගික අභිනය - අංග වලන මාර්ගයෙන් අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම.
2. වාචික අභිනය - වචන මාර්ගයෙන් අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම. මෙහි දී ගීත, කවි, ගද්‍යමය සංවාද ආදී කුමන හෝ මාර්ගයක් තෝරා ගත හැකි ය.
3. සාත්වික අභිනය - මුහුණේ ඉරියව් මගින් අදහස් ප්‍රකාශනය. කෝපය, ශෝකය, විස්මය, බිය, ආදරය, ක්‍රෑරත්වය ආදී ඕනෑ ම භාවයක් මුහුණේ ඉරියව්වලින් ප්‍රකාශයට පත් කළ හැකි ය.
4. ආහාර්ය අභිනය - ඇඳුම් පැලඳුම්, සංගීතය, වේදිකා පසුතල නිර්මාණය, රංගාලෝකනය, වේශ නිරූපණය ආදී සියලු දෑ මගින් අදහස් ප්‍රකාශනය.

මේ අනුව බලන කල නාට්‍යයක් සම්පූර්ණ වන්නේ කිසියම් රචකයකු විසින් නිර්මාණය කරන ලද නාට්‍ය පිටපත හෙවත් පෙළ, නළු නිලී පිරිසක් විසින් ඊට අවශ්‍ය සංගීතයන්, වේශ නිරූපණ ශිල්පීන්, අලෝකකරණ ශිල්පීන්, රංගභූමි අලංකාරිකයන් ආදී පිරිස්වල සහයෝගය ඇතිව ප්‍රේක්ෂක පිරිසක් ඉදිරියේ රඟ පා ප්‍රදර්ශනය කරනු ලැබූ කල්හි ය.

නාට්‍ය පිටපතක් රචනා කිරීම අභියෝගාත්මක කාර්යයකි. නාට්‍යයක පිටපත එහි හදවත බඳු වේ. නාට්‍යයක් ජීවය ලබන්නේ පිටපත හේතුවෙනි. ලිඛිත පිටපතක් නැති නාට්‍ය ද තිබේ. විදි නාට්‍ය ඊට නිදසුනකි. එහෙත් එම නාට්‍යවල නිෂ්පාදනය තුළ නොලියූ පිටපතක් ඇත.

නාට්‍ය පිටපතක අන්තර්ගත විය යුතු ලක්ෂණ පහත පරිදි වේ.

1. තේමාවක් තෝරා ගැනීම

නාට්‍ය පිටපතකට තේමාවක් අවශ්‍ය වේ. යුද්ධය, විරැකියාව, පවත්නා අධ්‍යාපන ක්‍රමය, සතුන්ට කරුණාව දැක්වීම, වැඩිහිටියන්ට ගරු කිරීම ආදී ඕනෑ ම තේමාවක් නාට්‍ය පෙළක් රචනා කිරීම සඳහා තෝරා ගත හැකි ය.

‘හුණුවටයේ කතාව’ නම් නාට්‍යයේ තේමාව ‘දෙයක් වේ නම් යම් සුදුස්සාට ම අයිති විය යුතු ය’ යන්න යි.

2. කතා වස්තුව තෝරා ගැනීම

තෝරා ගනු ලැබූ තේමාව ඉදිරිපත් කිරීමට සුදුසු කථා වස්තුවක් තෝරා ගැනීම ඊ ළඟ වැදගත් කාර්යය යි. රචකයාට කතා වස්තුවක් නිර්මාණය කර ගැනීමේ දී තමාගේ

අත්දැකීම් ඉවහල් කර ගත හැකි ය. එහි දී කථා වස්තුව ගොඩනගා ගැනීමට උපයෝගී කර ගත හැකි ක්‍රම කිහිපයක් වෙයි.

- තමාගේ අත්දැකීමක් ඇසුරෙන් - දන්න දැනුමුවේ - සුගතපාල ද සිල්වා
- නිර්මාණය කර ගත් කතා වස්තුවක් - ගුරු තරුව, තලමල පිපිලා - ජයලත් මනෝරත්න
- ජනකතාවක් පාදක කර ගැනීම - එලොව ගිහින් මෙලොව ආවා - එදිරිවීර සරච්චන්ද්‍ර, නරි බැනා - දයානන්ද ගුණවර්ධන
- ලමා කතාවක් පාදක කර ගැනීම - පුංචි අපට දැන් තේරෙයි තොප්පි වෙළෙන්දා - සෝමලතා සුබසිංහ
- ජාතික කතාවක් පදනම් කර ගැනීම - මනමේ - (වුල්ලධනුදේවර ජාතිකය, වෙස්සන්තර ජාතිකය, පබාවතී, (කුස ජාතිකය) එදිරිවීර සරච්චන්ද්‍ර
- ඉතිහාස කතාවක් පාදක කර ගැනීම - සිංහබාහු - එදිරිවීර සරච්චන්ද්‍ර
සුබ සහ යස - සයිමන් නවගත්තේගම
දෝන කතිරිනා - කේ. බී. හේරත්

ඔබට උද්ධෘතය ලෙස සපයා ඇති හුණුවටයේ කතාව නාට්‍යයට පාදක වී ඇත්තේ අවුරුදු හයසියයකටත් වඩා පැරණි චීන ජන කතාවක් බව කියනු ලැබේ.

3. නාට්‍යමය අවස්ථා තෝරා ගැනීම

යම් කතා පුවතක් හෝ සිදුවීමක් ඇසුරෙන් නාට්‍ය පෙළක් නිර්මාණය කිරීමේ දී එම කතා පුවතේ හෝ සිදුවීමෙහි ඇති සෑම අවස්ථාවක් ම හෝ සිද්ධියක් ම යොදා ගැනීම සුදුසු නොවේ. නාට්‍යයට උචිත අවස්ථා පමණක් තෝරා ගත යුතු ය.

නාට්‍යෝචිත අවස්ථාවක් යනු ප්‍රේක්ෂකයාගේ සිතේ කුතුහලය හා ආතතිය උපරිමයෙන් කුළුගැන්විය හැකි අවස්ථා ය.

ඔබට දී ඇති නාට්‍ය උද්ධෘතයේ දී 'දරුවා කාට අයිති වේ ද?' යන කුතුහලය ප්‍රේක්ෂකයාගේ සිතේ ඇති වෙයි. අවසාන මොහොත දක්වා ම ප්‍රේක්ෂකයා සිතන්නේ දරුවා ඔහුගේ සැබෑ මවට හිමි වේ ය යන්න යි. එහෙත් ප්‍රේක්ෂකයා මනාප වන්නේ දරුවා ශාෂාට හිමි වනු දැකීමට යි. මේ හේතු කොට ගෙන නඩුව අසන අවස්ථාවේ දී ප්‍රේක්ෂක මනස ආතතියෙන් පෙළෙයි.

එමෙන් ම කතා පුවතේ සිදුවීමෙහි ඇතුළත් ඇතැම් අවස්ථා ඉවත් කිරීමටත් එහි නොමැති දේ අලුතින් එකතු කිරීමටත් එහි ඇතැම් සිදුවීම් වෙනස් කිරීමටත් නාට්‍ය පෙළ රචකයාට නිදහස තිබේ.

එදිරිවීර සරච්චන්ද්‍රයන්ගේ මනමේ නාට්‍යය ඊට කදිම නිදසුනකි.

වුල්ල ධනුද්ධර ජාතකයේ සඳහන් වන ඇතැම් කොටස් නාට්‍ය පෙළ රචනයේ දී ඉවත් කර ඇත.

උදාහරණ:- කෑමට යමක් ඉල්ලා ගෙන එන ලෙස මනමේ කුමරු සොරු කණ්ඩායම වෙතට කුමරිය පිටත් කර හැරීම.

ඇතැම් සිද්ධි අලුතින් එක් කොට තිබේ.

උදාහරණ:- අවසානයේ වැද්දා විසින් හැර දැමුණු කුමරිය ළය පැළී මිය ගිය බව දැක්වීම. ජාතක කථාවේ දැක්වෙන්නේ සිවල් වෙසින් පැමිණි ශක්‍රයා ඇට මිත් මතුවට පතිවන රැකගෙන ජීවත් වන ලෙසට උපදෙස් දුන් බව යි.

මුල් කතා ප්‍රවෘත්තියේ එන ඇතැම් සිද්ධි නාට්‍යයේ දී වෙනස් කර ගත හැකි ය.

උදාහරණ:- ජාතක කතාවේ දැක්වෙන්නේ මනමේ කුමරිය කුමරාට කඩුවේ කොපුව දී කඩුව වැද්දා අතට දුන් බව යි. එහෙත් සරච්චන්ද්‍ර මහතා එය වෙනස් කොට කුමරිය ඇසු පැනයකින් වැද්දාගේ ග්‍රහණය ලිහිල් වූ අතර, ඒ අවස්ථාවෙන් ප්‍රයෝජන ගත් වැද්දා වහා කුමරියගේ අතින් කඩුව ගෙන කුමරා මරා දැමූ බවයි.

4. නාට්‍ය පෙළක් රචනා කිරීමේ දී ගැටුම් අවස්ථා නිර්මාණය කළ යුතු ය. නාට්‍යයක ගැටුම කිහිපාකාරයකට ක්‍රියාත්මක වේ.

- මිනිසා සහ මිනිසා අතර ගැටුම
- මිනිසා සහ පරිසරය අතර ගැටුම
- මිනිසා සහ ඔහුගේ මනස අතර ගැටුම
- මිනිසා සහ අදෘශ්‍යමාන බලවේග අතර ගැටුම

ඉහත උද්ධෘතයෙහි ගෘෂ්‍යා නමැති සේවිකාවන් නටාලියා බිසවත් අතර දරුවා සම්බන්ධයෙන් ඇති වන ගැටුම මිනිසා සහ මිනිසා අතර ගැටුමකට නිදසුනකි.

මනමේ නාට්‍යයේ මනමේ කුමරුත් කුමරියත් රුදුරු වනාන්තරයක් මැදින් බරණැස් නුවර බලා ගමන් අරඹති. වනාන්තරය තරණය කිරීමේ අභියෝගය ඔවුන් දෙදෙනා හමුවේ ඇත. එය මිනිසා සහ පරිසරය අතර ගැටුමට නිදසුනකි.

හුණුවටයක් ඇඳ දරුවා ඒ මැද තබා දෙපසට අදින ලෙස අසඩක් ගෘෂ්‍යාට සහ නටාලියාට අණ කරයි. එහෙත් ගෘෂ්‍යා දරුවා අදින්නේ කෙලෙස දැයි සිතයි. ඔහුට ඉන් ඇති වන වේදනාව ගැන සිතයි. එම අවස්ථාවේ ගෘෂ්‍යා මානසික ව යම් ගැටුමකට මැදි ව සිටියි. එය මිනිසා සහ ඔහුගේ මනස අතර සිදු වන ගැටුම පැහැදිලි කර ගැනීමට සුදුසු අවස්ථාවකි.

කාලිදාස විසින් රචිත අභිඥාන ශාකුන්තලයේ දුර්වාසස් ඍෂිවරයාගේ ශාපය නිසා

දුෂ්‍යන්ත රජුට සතුන්තලා පිළිබඳ අමතක වෙයි. ශාපයෙන් මිදී යළි එක් වීමේ අභියෝගය ඔවුන් හමුවේ ඇත. එහි ඇත්තේ මිනිසා සහ අදාශ්‍යමාන බලවේගයක් අතර වන ගැටුමකි. මෙබඳු ගැටුම් අවස්ථා එකක් හෝ කිහිපයක් නාට්‍ය පෙළක අන්තර්ගත විය යුතු ය. නැතහොත් ප්‍රේක්ෂක අවධානය නාට්‍යයෙන් ගිලිහී යෑමට එය හේතුවක් වෙයි.

5. නාට්‍ය පෙළෙහි ආරම්භයක්, වර්ධනයක්, උච්ච අවස්ථාවක තිබිය යුතුය.

6. නාට්‍ය පෙළ රචනයේ දී කිසියම් ශෛලියකට අනුව රචනා කළ යුතු වෙයි.

නාට්‍යයක ප්‍රකාශන විලාසය හෙවත් නාට්‍යය ඉදිරිපත් කරන ආකාරය ශෛලිය නම් වෙයි. නාට්‍ය ශෛලි ප්‍රධාන වශයෙන් ප්‍රචර්ග දෙකකි.

1. ලෝක ධර්මී (ස්වාභාවික ශෛලිය)
2. නාට්‍යධර්මී (ශෛලිගත සම්ප්‍රදාය)

මේ එක් එක් ශෛලියට අනන්‍ය ලක්ෂණ පහත පරිදි දැක්විය හැකි ය.

	ස්වාභාවික නාට්‍ය	ශෛලිගත නාට්‍ය
ශෛලිය	සාමාන්‍ය ජීවිතයට සමීප ශෛලියකින් ඉදිරිපත් කෙරෙයි.	සාමාන්‍ය ජීවිතයෙන් දුරස්ථ ශෛලියකින් ඉදිරිපත් කෙරෙයි.
දෙබස්	කතාබහ කරන ආකාරය සාමාන්‍ය ජීවිතයේ කතාබහ කරන ආකාරයට සමාන ය.	සම්පූර්ණයෙන් ම ගායනයෙන් හෝ කාව්‍යමය ශෛලියකින් දෙබස් ඉදිරිපත් වෙයි.
වේදිකාව මත හැසිරීම	ගමන බිමන, වේදිකාව මත හැසිරීම සාමාන්‍ය ආකාරයට සිදු වෙයි.	නර්තනය හෝ මුද්‍රා සහිත රිද්මානුකූල ගමන් තාල භාවිත කෙරෙයි.
ඇඳුම් පැලඳුම් හා වේශ නිරූපණය	ඇඳුම් පැලඳුම්, වේශ නිරූපණය ආදිය සාමාන්‍ය ජීවිතයේ දී භාවිත කෙරෙන ආකාරයට සකස් කර ගැනෙයි.	වර්ත සඳහා විශේෂයෙන් නිර්මාණය කළ ඇඳුම් පැලඳුම් භාවිත වන අතර සැබෑ ජීවිතයේ සිදු කෙරෙන ආකාරයට වඩා කැපී පෙනෙන ලෙස වේශ නිරූපණය සිදු කෙරෙයි.
සංගීතය	සංගීතය අනිවාර්ය නො වේ.	සංගීතය අනිවාර්ය වෙයි.
පසුතල නිර්මාණ	පසුතල නිර්මාණ භාවිත කෙරෙයි.	පසුතල නිර්මාණ යොදා නො ගැනෙයි.
වස්තු විෂය/ තේමාව	සමකාලීන සමාජ ප්‍රශ්න විෂය කර ගැනේ.	බොහෝ විට ජාතික කතා, ජන කතා, සුරංගනා කතා ආදිය විෂය කර ගැනේ. (එහෙත් සමකාලීන සමාජ ප්‍රශ්න ද තේමා විය හැකි ය.)
නිදර්ශන	කැලණි පාලම - ආර් ආර්. සමරකෝන් බෝඩිංකාරයෝ, තට්ටු ගෙවල් - සුගතපාල ද සිල්වා	මනමේ, සිංහබාහු, - එදිරිවීර සරච්චන්ද්‍ර කුවේණි - හෙන්රි ජයසේන

7. සංවාද යෙදීමේ දී වචන උච්චාරණය කිරීමේ රටාව, විරාම සහිත ව, විරාම ලඟුණු මගින් ද පෙළ රචනය තුළ සඳහන් විය යුතු ය.

උදාහරණ:- සයිමන් :- ‘උඹලා මගේ දරුවෝ’ කිව්වලු සාර්කුමා. මිනිසුන්ට කියලා, උන්ගේ හිස ගසා දැම්මලු.

8. සංවාදවලට අමතර ව රංග විධාන නාට්‍ය පෙළක සඳහන් කළ යුතු ය.

රංග විධාන යනු නාට්‍ය පෙළක වරහන් තුළ ඇති කොටස් ය. මේවා ප්‍රේක්ෂකයාට හැර නාට්‍යයට දායක වන නළුන්ගේ, අධ්‍යක්ෂවරයා, සංගීතඥයා, ආලෝක ශිල්පියා ආදී සියලු ම දෙනාට අත්‍යවශ්‍ය වේ.

ඉහත කරුණු සලකා බලමින් රංගනය සඳහා ම උචිත - එනම්: රංගපරම - නාට්‍ය පිටපතක් රචනා කිරීමට ඔබට ද පුළුවන.

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. යම් සිද්ධියක් පිළිබඳ කතාවක් කීම අරඹන්න.

එක් සිසුවකු වාක්‍ය දෙක බැගින් වන සේ නාට්‍යමය අවස්ථා අන්තර්ගත කරමින් පන්තියේ සිසුන් සෑම දෙනා ම එක් ව රසවත් කතාවක් නිර්මාණය කරන්න. (ක්ෂණික ව සිතට එන දේ ඇසුරෙන් වාක්‍ය දෙක නිර්මාණය කර ගන්න).

පසු ව පන්තිය කණ්ඩායම් හතරකට බෙදී එම කතාව ම පාදක කරගෙන නාට්‍ය පෙළ හතරක් රචනා කරන්න. (විනාඩි 15ක් සඳහා)

2. ගුරුවරයාගේ ආධාරයෙන් හොඳ ම පිටපත තෝරා ගෙන, එය රංගනයක් බවට පත් කරන්න.

3. පන්තිය කණ්ඩායම් පහකට බෙදී පහත සඳහන් ප්‍රසිද්ධ නාට්‍ය නිර්මාණ සඳහා පාදක වූ කතා පුවත් සොයා පන්තියට ඉදිරිපත් කරන්න.

- i. මනමේ - මහාචාර්ය එදිරිවීර සරච්චන්ද්‍ර
- ii. නර්බෑනා - දයානන්ද ගුණවර්ධන
- iii. රත්තරං - මහාචාර්ය එදිරිවීර සරච්චන්ද්‍ර
- iv. එලොව ගිහින් මෙලොව ආවා - මහාචාර්ය එදිරිවීර සරච්චන්ද්‍ර
- v. සිංහබාහු - මහාචාර්ය එදිරිවීර සරච්චන්ද්‍ර

4. පහත සඳහන් අවස්ථා අතුරෙන් එකක් තෝරා ගෙන විනාඩි 15-25ක් අතර කාලයක් තුළ රංගගත කළ හැකි වන පරිදි කෙටි නාට්‍ය පිටපතක් රචනා කරන්න.

- i. ජන කතාවක්
- ii. ජාතික කතාවක්
- iii. පුවත්පතක පළ වූ විශේෂාංගයක්
- v. තමා ලත් අත්දැකීමක්